

SEL בהכשרת מורים ובהוראה: מתיאוריה למעשה

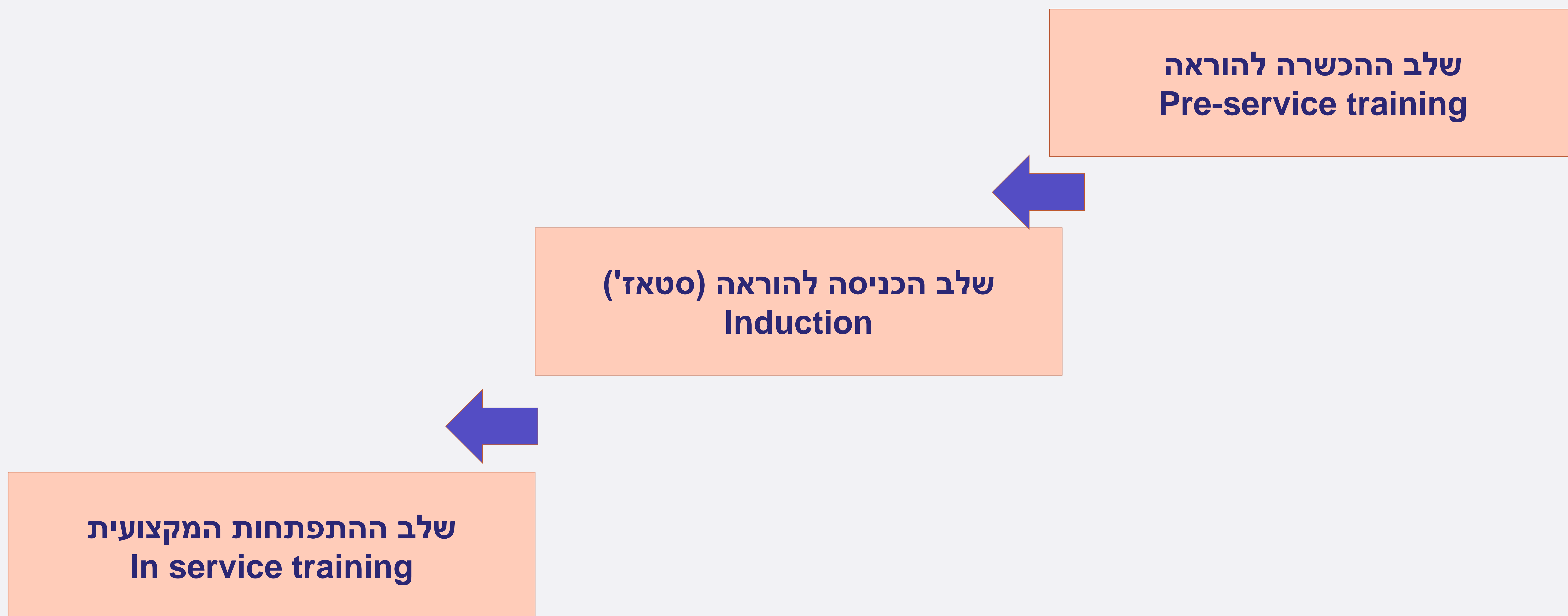
פרופ' יעקב ב. יבלון
בית הספר לחינוך ע"ש חורגין, אוניברסיטת בר-אילן

הכנס השנתי של היזמה למחקר יישומי בחינוך
ינואר 2019

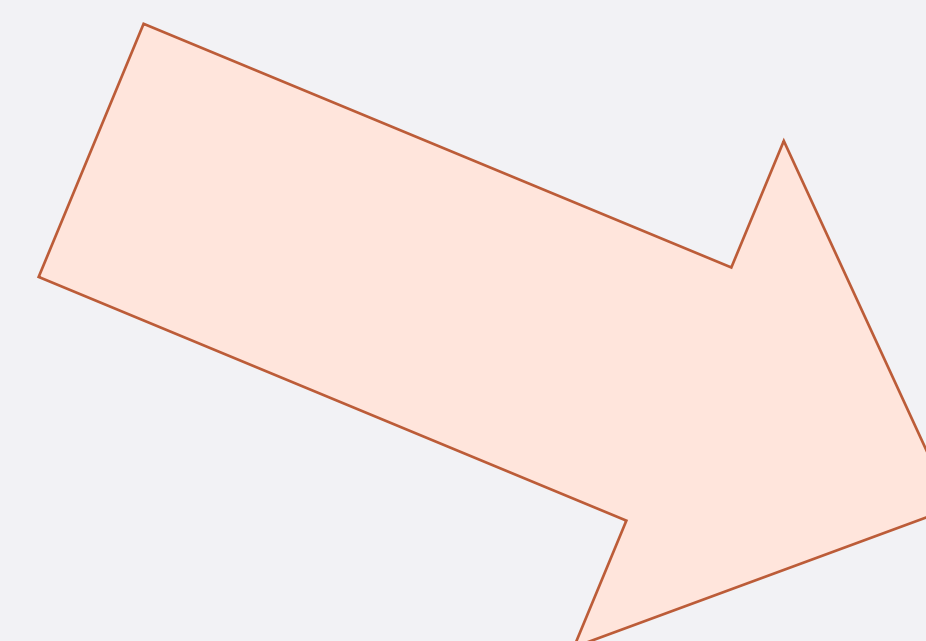
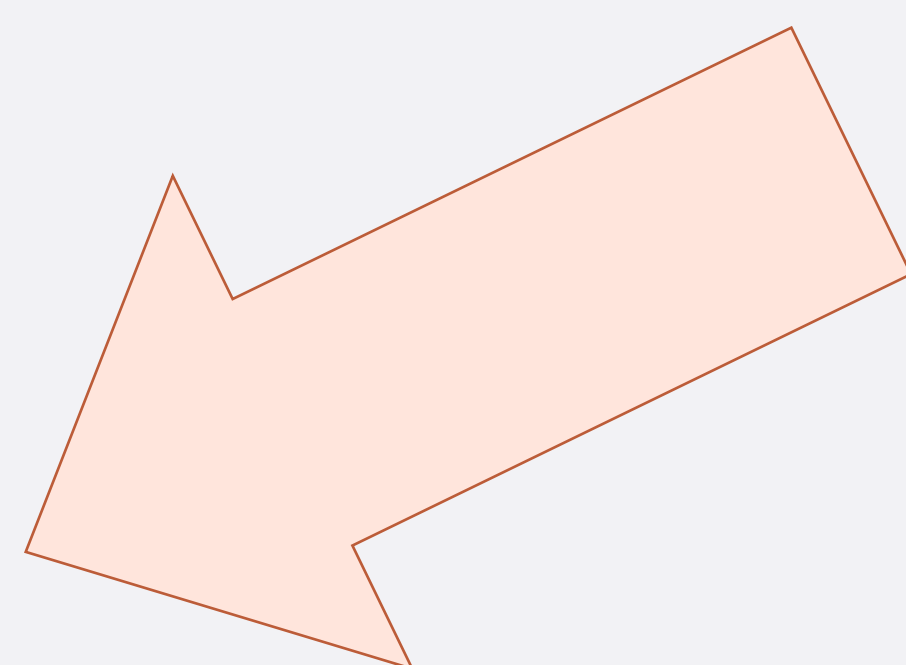

מבנה הכשרת המורים בישראל

מסלולי הכשרה

אוניברסיטאות

B.A במקצוע הוראה + תעודת הוראה

M.A במקצוע הוראה + תעודת הוראה

PhD + תעודת הוראה

מכללות לחינוך

B.Ed.

M.Ed.

M. Teach

מבנה תכנית הלימודים

- תכנית הלימודים ודרישות הלימודים נקבעו על ידי המל"ג במסגרת מחייבת של מתווה להכשרת המורים (מתווה אריאב).

החלטת המועצה להשכלה גבוהה (מס' 1084/10)
מיום 21.11.2006 בנושא "מתווים מנחים
להכשרה להוראה במוסדות להשכלה גבוהה
בישראל" (כפי שתוקנה ביום 29.1.2008,
1.7.2008)

לימודים דיסציפלינריים

לימודי חינוך

פדגוגיה ומתודיקה בהוראת המקצוע

אוריינות מחקר בחינוך והוראה

התנסות מעשית

מבנה תכנית הלימודים: מתווה אריאב

6. תכנים חיוניים ב"מתווה הבסיס" (תחומי הליבה)

- א- בכל תכנית לימודים להכשרה להוראה יבואו לידי ביטוי תחומי ליבה מרכזיים כלהלן:
- אספקטים ערכיים-חברתיים-מוסריים בעבודת המחנך, כולל התייחסות לנושא הערכת יחס מורה-תלמיד ודרכים לשיפורו.
 - היבטים של שיח כתוב ודבור בתהליכי הוראה-למידה (Language Across the Curriculum).
 - התפתחות קוגניטיבית-רגשית-חברתית של ילדים ונוער.
 - תיאוריות וגישות בהוראה ובלמידה, כולל שילוב טכנולוגיות מידע ותקשורת.
 - תכנון, ארגון, ניהול והערכת הלמידה, תוך זיקה למערכת החינוך ולמדיניותה.
 - תהליכי הוראה-למידה לתלמידים עם צרכים שונים ומרקע חברתי-תרבותי שונה.
- ב. בתחומים אלה יש לתת מבט כולל מחד והתמקדות בחטיבת הגיל מאידך. נושאי ליבה אינם קורסים אלא עליהם לבוא לידי ביטוי בתוך תכנית הלימודים בתחום אחד או יותר מתחומי רכיב לימודי החינוך וההוראה (סעיפים 1א'-1ג' בלוח 1) וברכיב ההתנסות המעשית (סעיף 2 בלוח 1).

החלטת המועצה להשכלה גבוהה (מס' 1084/10)
מיום 21.11.2006 בנושא "מתווים מנחים
להכשרה להוראה במוסדות להשכלה גבוהה
בישראל" (כפי שתוקנה ביום 29.1.2008
(1.7.2008)

מה ללמד את המורים?

תיאורית וגישות כלליות: ההיבט המדעי שבבסיס SEL
 תכניות התערבות ייעודיות
 מדידה והערכה של SEL

SEL בהקשר לתלמידים
 SEL בהקשר לתלמידים
 SEL בהקשר למורים
 SEL ברמה הבית ספרית
 SEL בהתייחסות למשפחה ולקהילה

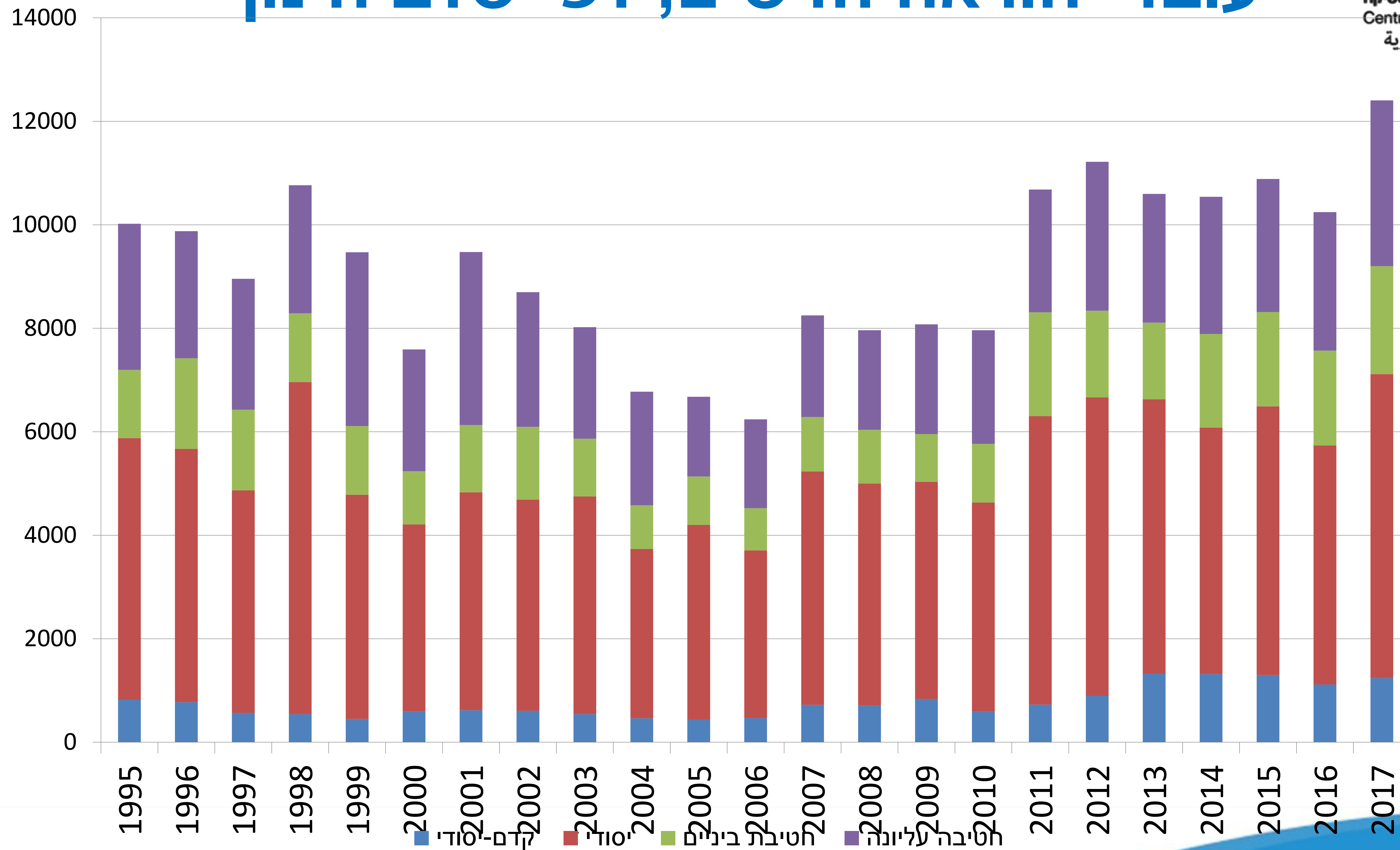

סיכום ביניים

- התמקדות בהכשרת מורים חדשים
- הכשרה בנושא SEL בשלב לימודי תעודת הוראה
- הכתבת תחומי הכשרה והתייחסות ל-SEL בתכנית הלימודים

עובדי הוראה חדשים, לפי שלב חינוך

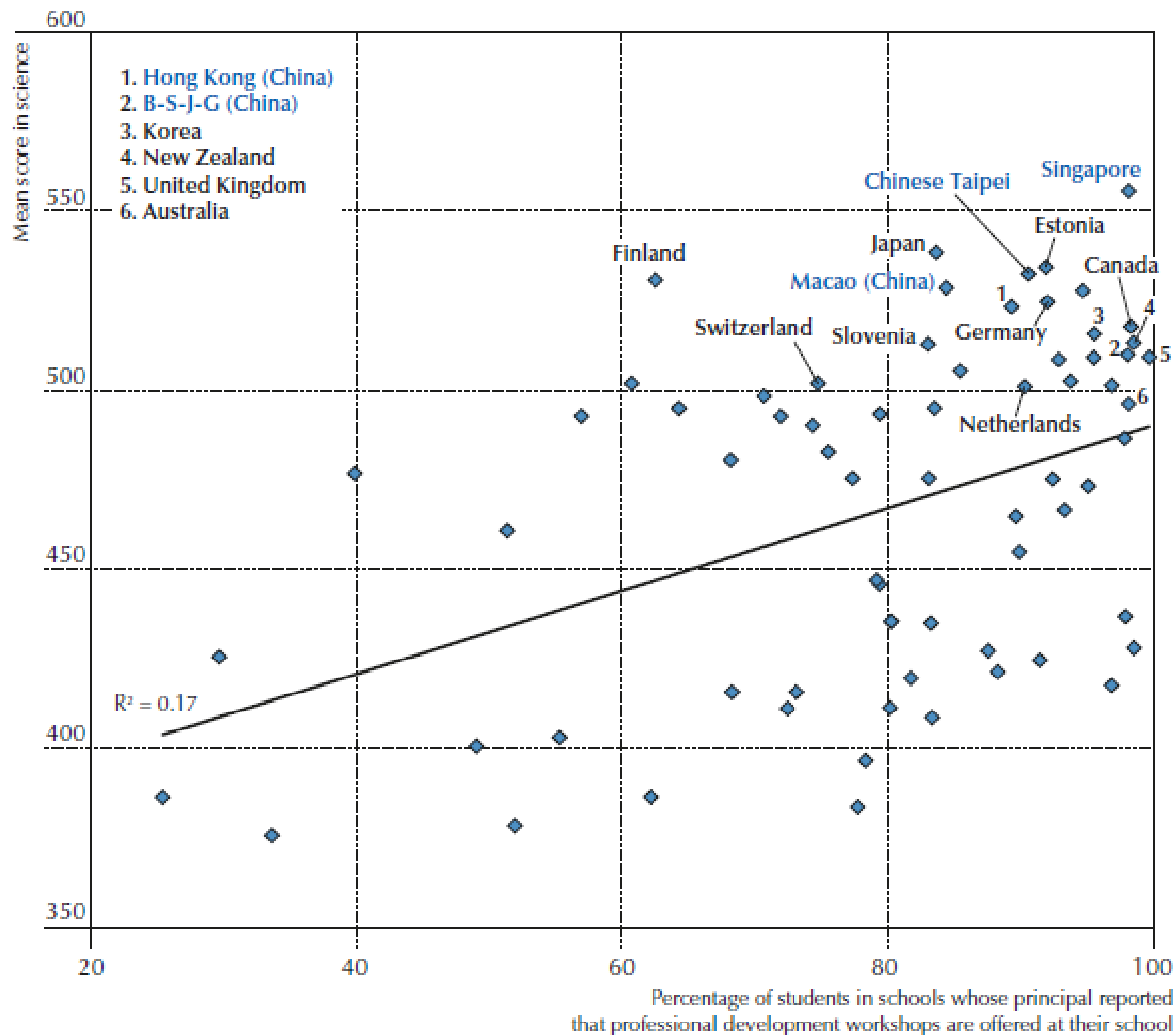
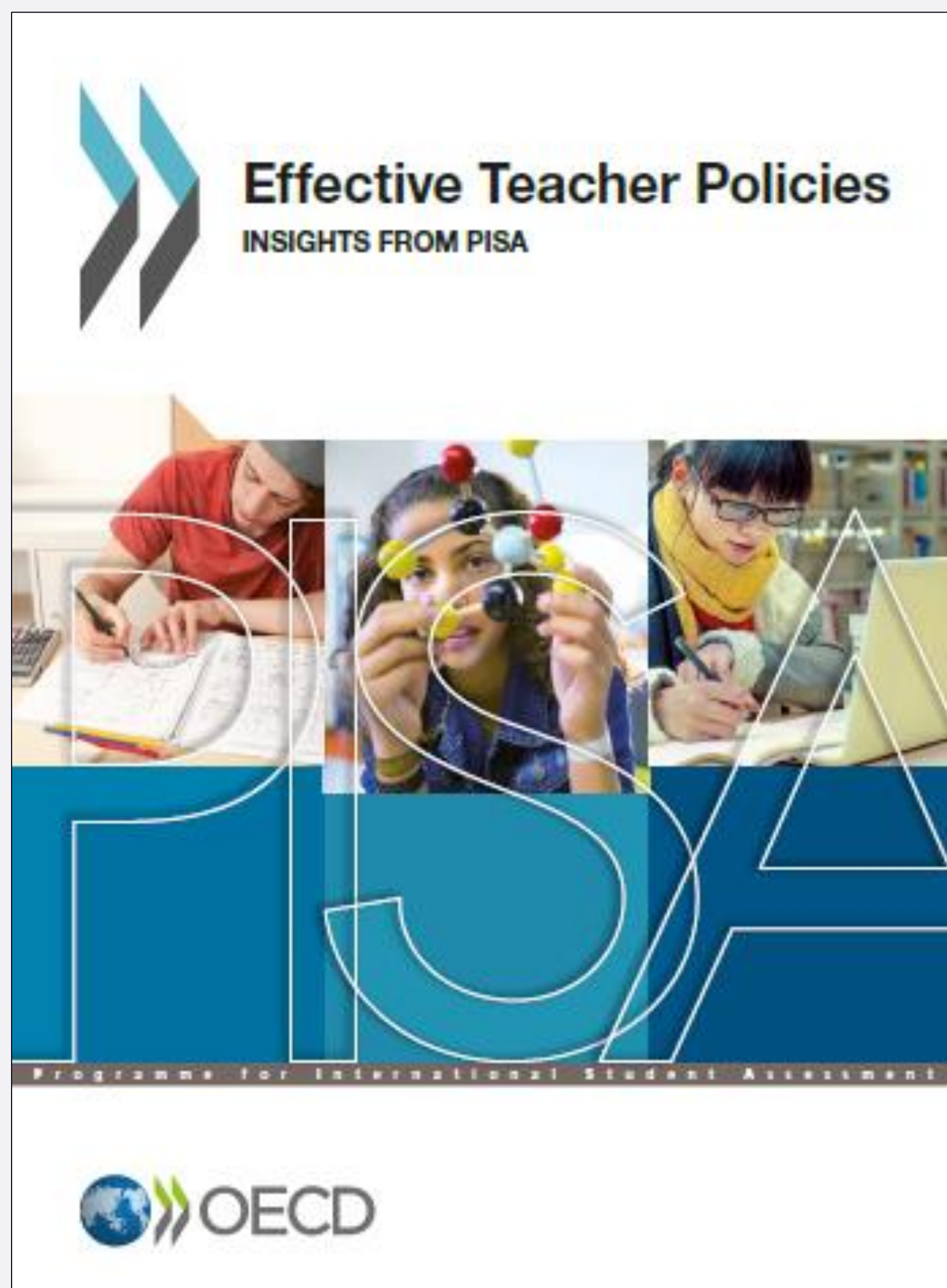

לפי מגזרי המערכת ושלבי, האדם בהוראה-היקף כוח חינוך

אחוז שינוי שנתי 2017/2011	אחוז שינוי שנתי 2011/2001	2017	2011	2001	1991	
3.4	1.8	170,238	139,285	116,917	79,897	עובדי הוראה - סך הכל
						מגזרי המערכת
3.4	0.2	79,514	65,132	64,009	48,665	ממלכת-עברי
3.4	1.4	30,807	25,205	21,828	15,140	ממלכת-דת
3.0	4.6	19,533	16,326	10,423	3,500	חינוך חרדי
3.6	4.7	40,384	32,622	20,644	10,438	ממלכת-ערבי
						שלבי חינוך
5.0	1.8	17,246	12,866	10,713	5,746	קדם-יסודי
2.6	2.5	83,045	70,984	55,715	39,972	יסודי
3.2	1.8	36,272	30,051	25,128	11,823	חטיבת ביניים
3.2	0.8	49,943	41,408	38,413	24,394	חטיבה עליונה

Figure 2.4 ■ **School-based professional development workshops and science performance**
Based on principals' reports, PISA 2015

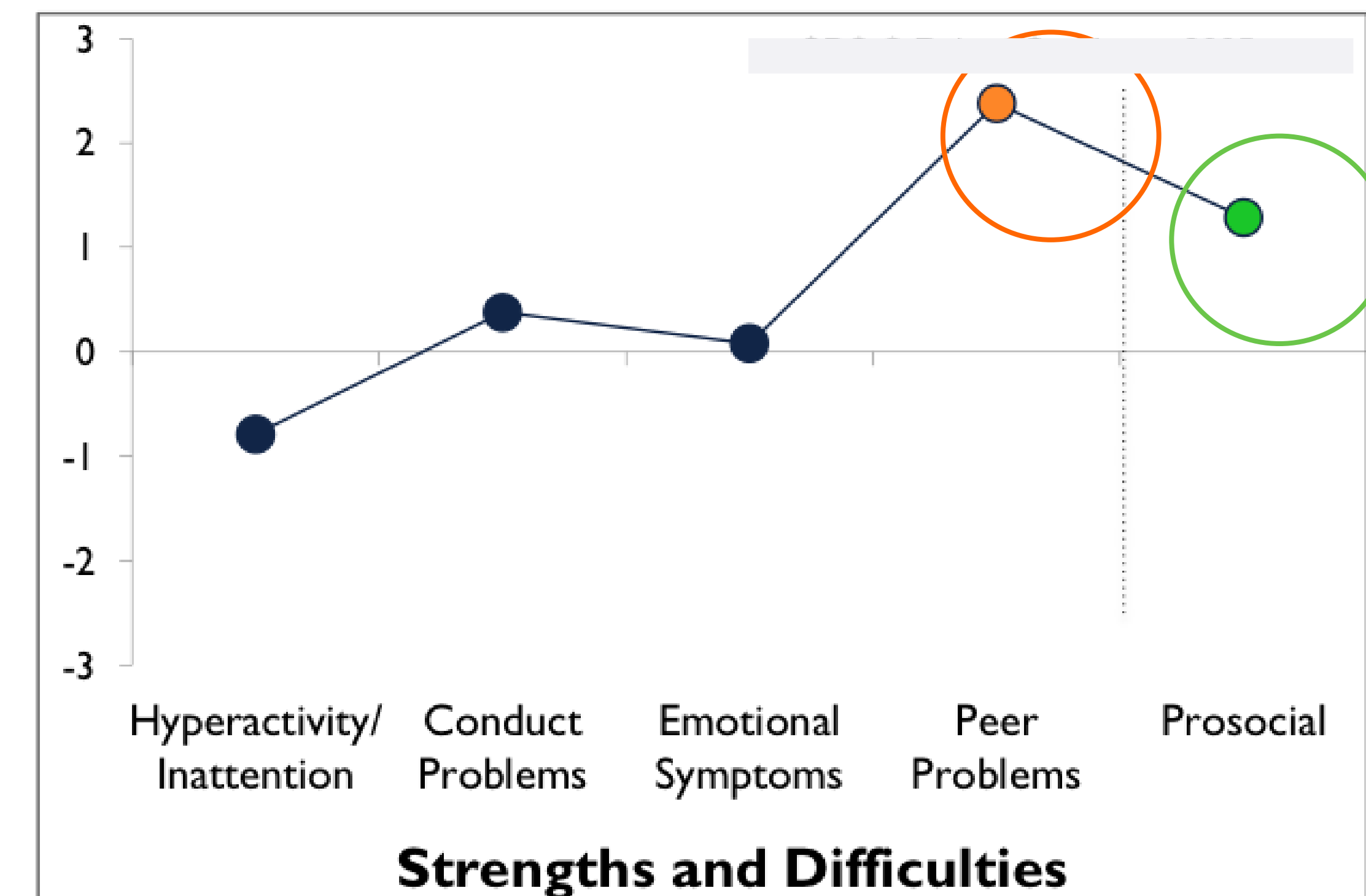
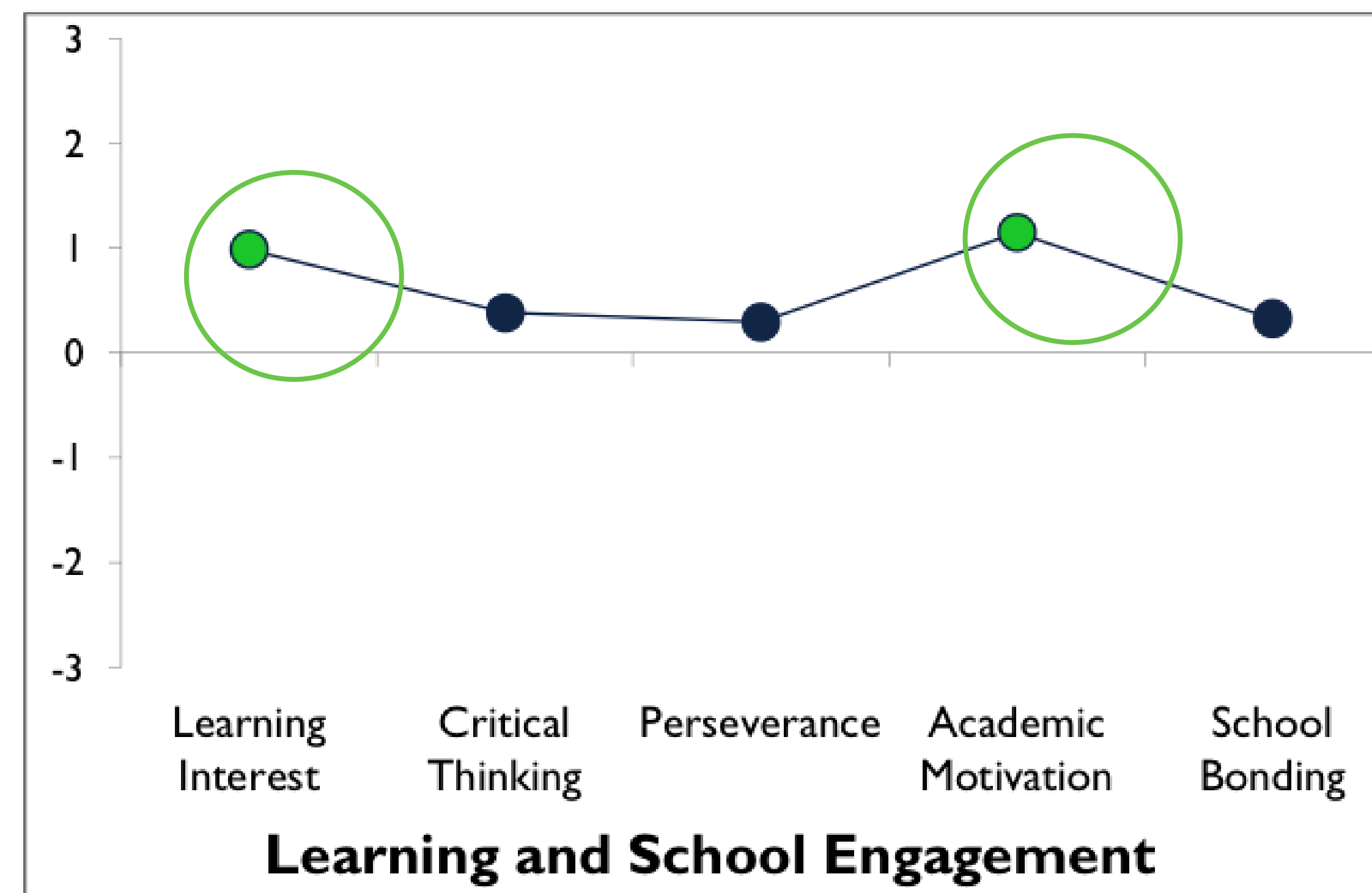
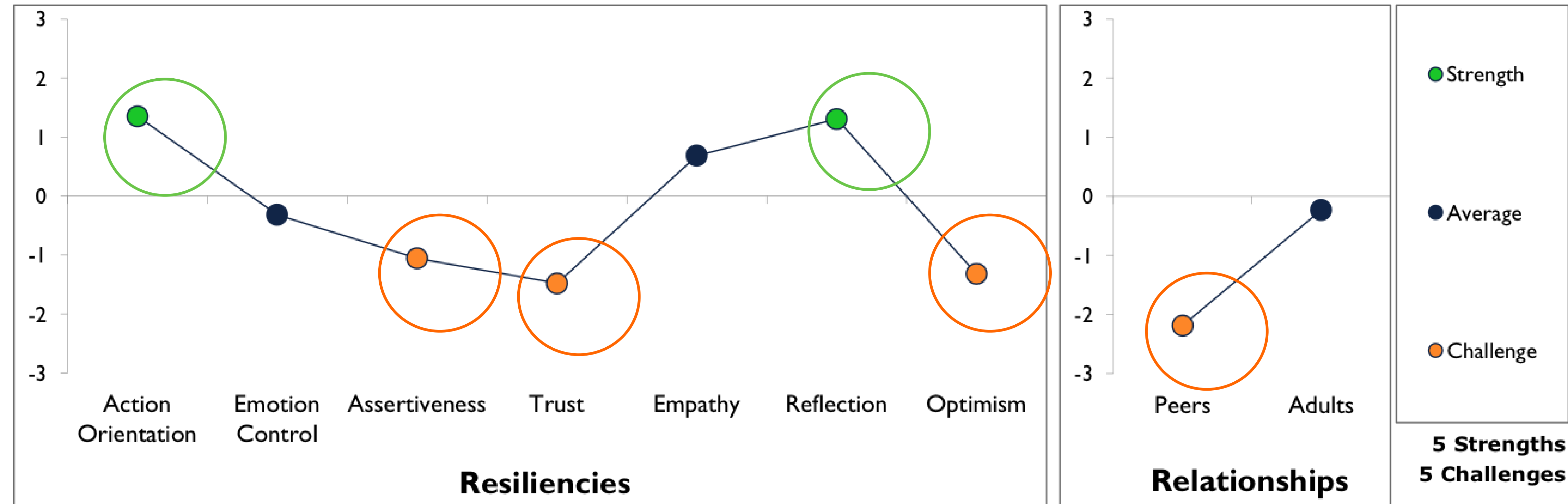

Strengths:

- Action Orientation
- Reflection
- Learning Interest
- Academic Motivation
- Prosocial

Challenges:

- Assertiveness
- Trust
- Optimism
- Peer Relationships
- Peer Problems

© 2007-2012 DEAR - Program in Education, Assessment, and Resiliency

סיכום

המלצה

התייחסות לשלבי כניסה
להוראה ומורים פעילים

חופש אקדמי בהתאם ליכולות
המוסד המכשיר

הכשרה בנושא SEL בשלב
פיתוח מקצועי

פיתוח עצמי ויכולת לקשר בין
אבחון והתערבות

דרישה

התמקדות בהכשרת מורים חדשים

הכתבת תחומי הכשרה והתייחסות
ל- SEL בתכנית הלימודים

הכשרה בנושא SEL
בשלב לימודי תעודת הוראה

התמקדות בתלמידים

